



Vlaanderen
is omgeving

klimaatfietstocht

opdrachtenboekje



©Toerisme Vlaanderen

**DEPARTEMENT
OMGEVING**

omgevingvlaanderen.be

Planten en dieren de kluts kwijt

- Kan jij ook zo genieten van de natuur?

Haal het velletje van de kleeftband op de volgende pagina en maak een mooi kunstwerk door er kleine takjes, blaadjes, bloemetjes... op te kleven.

Op het einde bedek je alles met wat aarde. Zo zorg je ervoor dat straks je pagina's niet aan elkaar plakken!



PLANTEN EN DIEREN

kleef hier vooraf dubbelzijdige kleefband

- Dieren komen en gaan...

Sommige dieren komen en andere verdwijnen door de klimaatverandering. Welke dieren wil je niet kwijt? Welke dieren verwelkom je graag?

- Dieren die het moeilijk hebben

Duid het dier aan waarvan je het meest jammer vindt dat het met uitsterven bedreigd geraakt in België.



PLANTEN EN DIEREN

- Dieren die het voorlopig goed doen
Duid het dier aan dat je het vaakst hebt gezien
of dat je het meest bekend voorkomt.



PLANTEN EN DIEREN

- Nieuwe diersoorten in België

Duid het dier aan waarvan je het leukst vindt dat het nu in België voorkomt.



franse veldwesp



pyjamawants



tijgerspin



PLANTEN EN DIEREN

Wist-je-datjes...

Wist je dat reeën het steeds moeilijker krijgen om hun jongen groot te brengen door de veranderingen in de natuur?



Wist je dat cacaobomen het steeds moeilijker krijgen door de stijgende temperatuur en het drogere klimaat?



PLANTEN EN DIEREN

Even een (bodem)luchtje scheppen?

- Zin in een modderbadje? Vind jij één van de bodemhelden?
Zoek tussen de grassen in de wegberm, kijk onder een steen of maak een gat met een stok in de grond. Respecteer de grond van de boer!

Heel wat extra informatie vind je op:
www.bodemhelden.be



BODEM

groepsopdracht:
'Wie ben ik' met bodemhelden

Wist-je-datjes...

- Bodemhelden **zijn echte opruimers**

Bodemdieren verwerken al het natuurlijk afval dat op de bodem ligt en zetten dit om tot voedsel voor planten en dieren.

- Bodemhelden **verluchten de bodem**

Veel bodemdieren graven en wroeten in de bodem en brengen zo lucht, zuurstof én voedsel dieper in de bodem. Bovendien wordt de bodem doorlaatbaar voor water.

- Bodemhelden **maken de bodem gezond**

Bij de afbraak van materiaal worden stoffen gevormd die de bodem beter beschermen tegen hevige neerslag of extreme droogte.



BODEM

- Bodemdiertjesverbindspel

Wist je dat er in de bodem superhelden wonen die de bodem gezond maken?

Verbind de juiste naam en de juiste heldendaden van deze bodemdiertjes met de juiste tekening.

mier



insectenlarve



duizendpoot



regenworm



pissebed



maakt gangen
in de grond
voor lucht



heeft een
hard schild en
ruimt afval op



eten en vreten



supersnelle
loper en jager



beweegt traag
en voorziet
grond van
voedsel



Zuurstof bo(m)men en CO₂-tanks

- **Bomen blind herkennen!**

Ga per twee tussen de bomen staan.

Eén kind doet een blinddoek om en de andere leidt de geblinddoekte naar een boom.

Knuffel de boom eens goed en voel en ontdek wat deze boom zo bijzonder maakt.

Hoe dik of dun is de boom? Hoe voelt de schors en de blaadjes ... ?

Ga nu met de geblinddoekte weg van de boom en draai enkele keren rond.

Doe de blinddoek af.

Kan je raden welke boom jouw boom was?



BOS

DE HELIX

groepsopdracht:
spiegelwandeling in bos

Boompaspoort

- Vermeld in je paspoort zeker volgende zaken:

1. Naam boom:
2. Bijnaam (verzin zelf maar):
3. Klimaat:
4. Knoppen en zaden:
5. Bladuitzicht (uitzicht):
6. Boomschors (gevoel en uitzicht):
7. Houtsoort:
8. Gebruik van de houtsoort:
9. Leuk weetje:

Wees creatief en versier het paspoort tot een origineel hebbedingetje.

Ga in je omgeving (thuis of op school) op zoek naar jouw boom. Neem zeker één blad mee naar de klas. Kleef jouw blad op je paspoort. De juf/meester bindt alle paspoorten samen tot één boekje.

Jullie klas kan dan als een echte bomenspecialist de kinderen uit lagere klassen rondleiden in de school(omgeving).



Rebussen



D=H **D=G** **-O** **T=V** **T=V** **-OLK**
-N **+EN** **+EN** **N=L** **=IND**



EU= **-N** **-O** **U=E** **V=B** **R=N** **V=M** **T=Z**
OO **+EN**



BOS

DE HELIX



Rebussen

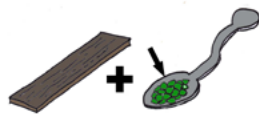


+PJE



B=G

,



K=T

-W



BR=D



-N



-R



-N

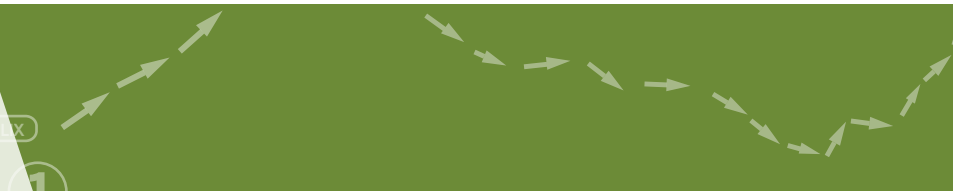


UI=IJ



BOS

DE HELIX



Rebussen



-M
W=DE



-O
+EN



H=M
D=T



D=M



R=N



D=V
-U

+



+



K=T

-D



BOS

DE HELIX



Rebussen



-N



H=V

R=L



R=N

-E



-D

H=V



-N





BOS

DE HELIX

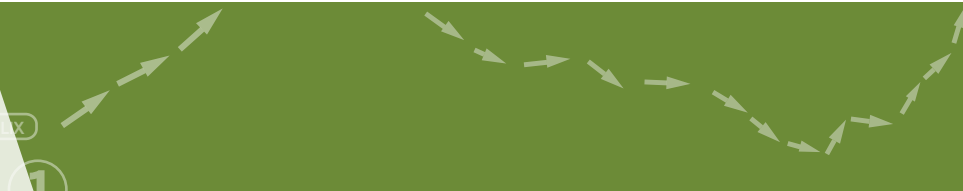


leefgebied planten en dieren
wind breken
natuurlijke apotheken erosiebestrijding
luchtzuiverend voedselbossen
hernieuwbare materialen
zuurstofproductie
lawaaibuffers **vitG=vitamineGroen**



BOS

DE HELIX



Aan tafel met het klimaat

- Weet jij welke groenten en fruit in België kunnen groeien? En wat er in dit seizoen groeit?
- Pluk wat gras. Wrijf het uit en kleur zo de witte cirkeltjes van groenten en fruit die niet Belgisch of niet van het seizoen zijn in het marktkraam.

Je kan ook met een potlood of pen de cirkeltjes inkleuren.



VOEDING

groepsopdracht:
sorteerspel seizoensgebonden
en lokale groenten en fruit



VOEDING

Natte voeten en droge beddingen

Deze plek kan er op elk moment anders uitzien... meestal is het hier een zee van groen, maar soms overheerst het blauw van het water.

Tel hoeveel kleuren een kunstenaar zou moeten gebruiken om dit landschap te schilderen?

Duid ze aan op het schilderspalet.



groepsopdracht:
loopspel 'zonnestraal - regendruppels'



WATER



- **Watertestje**

Zoek een rustig plekje met in de nabijheid gras en asfalt.

Waarschijnlijk heb je wel wat water mee op je fietstocht.

Giet wat water in het gras en daarna op de wegkant.

Merk je een verschil?
En waarom?



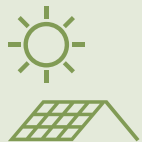
Motors van de toekomst

Ken jij een motor van de toekomst?

- **Wek zelf je energie op.**
Wrijf twee voorwerpen over elkaar
(steentjes, takjes, ...)
of wrijf je voeten over het asfalt.

Wat voel je?

Vergelijk met je vriend(in).



ENERGIE

groepsopdracht:

Ben jij een energievreter of
een energiemeter? Laat zien!

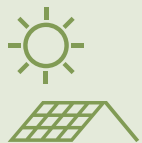
- **Maak je eigen windmolentje**

Leuk idee voor thuis! Maak zelf een windmolentje!

<https://nl.wikihow.com/Een-windmolentje-maken>

Benodigdheden

- schaar
- papier van 18 x 18 cm
- potlood
- liniaal
- stiften, verf, krijtjes
of plaatjes uit tijdschriften
- punaise
- kopspeel
- kraaltje
- stokje
- hamer
- lijm



ENERGIE

1

Stap af en S.T.O.P.

Ga de baan op!
Welke vervoersmiddelen
hebben het minst last
van files?

Noteer hoe vaak de vervoers-
middelen in de file staan.



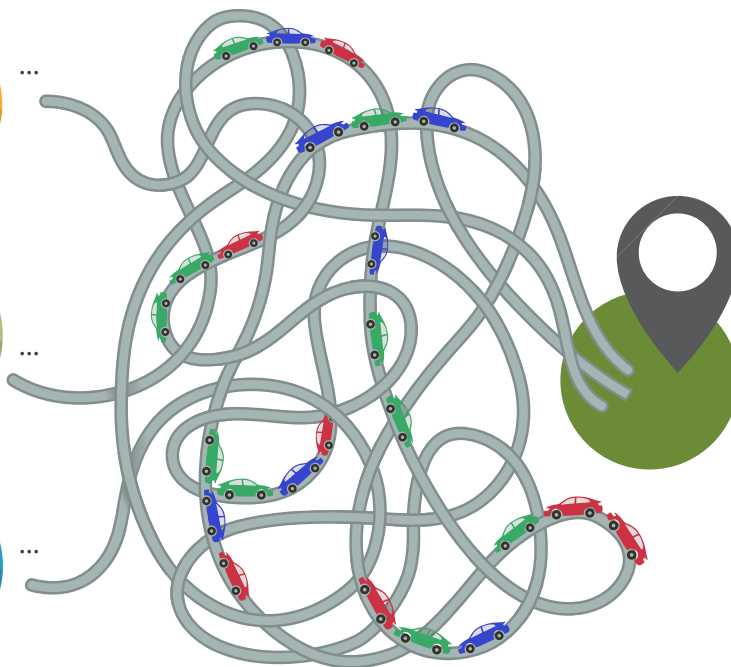
...



...



...



MOBILITEIT

groepsopdracht:
'op weg met dikke Bertha'

- **S.T.O.P. en rijm!**

Laat je in **VERVOER**ing brengen!
 Kan jij goed rijmen en dichten?
 Zoek voor elke letter een mooie zin.
 Vervoer en mobiliteit is het thema!

S.....

 T.....

 O.....

 P.....



S = Stappen



T = Trappen



O = Openbaar vervoer

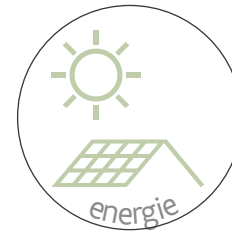
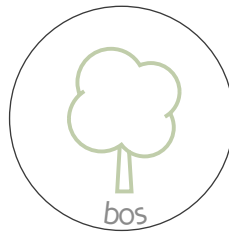


P = Privévervoer



MOBILITEIT

STEMPELKAART



De klimaatfietstocht is een realisatie van het educatieve team van De Helix in samenwerking met MOS.

De Helix, Vlaams Kennis- en Vormingscentrum voor Natuur en Milieu
Hoogvorst 2, 9506 Grimminge
dehelix.omgeving@vlaanderen.be
www.dehelix.be

Team MOS
Koning Albert II-laan 20, bus 8, 1000 Brussel
mos@vlaanderen.be
www.mosvlaanderen.be